

KOD UCZNIĄ		

KONKURS WIEDZY O MAZOWSZU

**dla uczniów szkół podstawowych
województwa mazowieckiego**

III ETAP WOJEWÓDZKI

04 MAJA 2022

Instrukcja

Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.

W zadaniach z odpowiedziami: A, B, C, D lub P, F zaznacz znakiem jedną poprawną odpowiedź, otaczając ją kółkiem, np.:

☐ **B** lub ☐ **F**

Jeśli się pomylisz, błędną odpowiedź przekreśl i zaznacz inną odpowiedź, np.:

☒ **B** ☐ **A** lub ☒ **C** ☐ **P**

Pozostałe zadania wykonaj zgodnie z poleceniami. Odpowiedzi starannie zapisz w wyznaczonych miejscach. Możesz korzystać z kalkulatora prostego i lupy.

Na wykonanie wszystkich zadań masz 90 minut.

Powodzenia!

UZUPEŁNIA ZESPÓŁ SPRAWDZAJĄCY		
Maksymalna liczba punktów	45	100%
Uzyskana liczba punktów		
Podpis przewodniczącego		

Zadanie 1. (0–3)

Oceń prawdziwość podanych zdań. Zaznacz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	<i>Rynek w Krakowie liczy 200 metrów długości. Dla porównania – pultuski rynek, najdłuższy brukowany rynek w Polsce – jest dwa razy dłuższy.</i>	P	F
2.	<i>Muzeum Lat Dziecięcych Prymasa Stefana Wyszyńskiego znajduje się w Sierpcu. Pozwala ono poznać miejsce i warunki, w których ukształtował się charakter późniejszego Prymasa Tysiąclecia.</i>	P	F
3.	<i>W Kobyłce działała przez kilkanaście lat wytwórnia pasów kontuszowych – jedna z najbardziej znanych w czasach I Rzeczypospolitej.</i>	P	F

Zadanie 2. (0–2)

Na podstawie zamieszczonej fotografii wykonaj poniższe zadania.

2.1. Jaki obiekt znajduje się na prezentowanej fotografii? Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Muzeum Romantyzmu w Opinogórze
- B. Pałac w Jabłonie
- C. Pałac Ogińskich w Siedlcach
- D. Ratusz w Szydłowcu

2.2. Podaj nazwę stylu architektonicznego, w którym został wzniesiony.

.....

Zadanie 3. (0–1)

Jaki warszawski obiekt muzealny znajduje się na prezentowanej fotografii? Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Muzeum Powstania Warszawskiego
- B. Muzeum Historii Żydów Polskich
- C. Muzeum Narodowe
- D. Muzeum Geologiczne

Zadanie 4. (0–2)

Wojciech Bogumił Jastrzębowski brał udział w Powstaniu Listopadowym jako artylerzysta.

Tekst

Groza krwawych zmagañ skłoniła Jastrzębowskiego do napisania i wydania w maju 1831 roku rozprawy „Wolne chwile żołnierza polskiego, czyli myśli o wiecznym przymierzu między narodami cywilizowanymi”. Do swych refleksji dodał projekt „Konstytucji dla Europy”. Autor potępiał wojnę jako sposób rozwiązywania konfliktów. Podkreślał, że każdy naród ma prawo do niepodległości. Gwarancją pokoju byłoby „powszechne prawo narodów”, które – przyjęte wpierw w zjednoczonej Europie – promieniowałoby na inne kontynenty. Fundamentem stosunków międzyludzkich powinien być bezwzględny szacunek dla prawa. Jastrzębowski postulował powszechne rozbrojenie, zniesienie granic, zagwarantowanie wolności obywatelskich i tolerancję religijną. Śmiała, idea zwróciła uwagę władz rosyjskich, które po stłumieniu powstania listopadowego zakazały rozpowszechniania broszury.

Odwołując się do tekstu, podaj dwa argumenty potwierdzające tezę, że Wojciech Bogumił Jastrzębowski przyczynił się do rozwoju koncepcji integracji europejskiej.

-
-

Zadanie 5. (0–2)

Tekst.

Główne zagrożenie dla mieszkańców Mazowsza pochodziło z północy, ze strony zamieszkujących puszczańskie tereny plemion, przez długi czas pogańskich. Znaczne obszary północnej granicy były chronione dzięki naturalnym przeszkodom, gdziekolwiek jednak znajdowały się wygodniejsze przejścia. W tych właśnie miejscach postanowiono wznieść system wałów wzmocnionych rowami (fosami) i pilnowanych przez strażę.

W zadaniach 5.1 i 5.2 zaznacz poprawne dokończenie zdania.

5.1. Plemiona, o których mowa w powyższym tekście to

- A. Rusini.
- B. Niemcy.
- C. Prusowie.
- D. Wikingowie.

5.2. Najdłuższy zachowany fragment takich umocnień, liczący dziś łącznie 25 kilometrów, ciągnie się na północ od

- A. Grójca.
- B. Siedlec.
- C. Koźlenic.
- D. Mławy.

Zadanie 6. (0-1)

Ułóż w porządku chronologicznym podane niżej wydarzenia, rozpoczynając od najwcześniejszego (1) do najpóźniejszego (5).

A)	Powstanie Warszawskie	
B)	Utworzenie Księstwa Warszawskiego	
C)	Powstanie w getcie warszawskim	
D)	Bitwa pod Olszynką Grochowską	
E)	Bitwa Warszawska	

Zadanie 7. (0–3)

Uzupełnij notatkę dotyczącą ludności żydowskiej w czasie okupacji niemieckiej. Podkreśl właściwe uzupełnienia wybrane spośród podanych w nawiasach.

W czasie II wojny światowej największe getto utworzono w Warszawie. W sumie w gettach mazowieckich zamknięto około (300 tysięcy / 800 tysięcy) ludzi. Ciasnota i fatalne warunki higieniczne i głód dziesiątkowały ludność żydowską. W 1942 roku Niemcy przystąpili do planowej likwidacji gett oraz masowej eksterminacji ludności w obozach. Wyrazem oporu przeciwko tej operacji stało się powstanie w getcie warszawskim, które wybuchło (19 kwietnia / 26 maja) 1943. Nie miało ono żadnych szans powodzenia. Siły powstańców liczyły około (1500 / 4000) słabo uzbrojonych bojowników, przeciwko którym Niemcy wysłali około 2 tysięcy doskonale uzbrojonych żołnierzy. Getto dosłownie zrównano z ziemią, zamieniając cały jego obszar w morze ruin.

Zadanie 8. (0–4)

Uzupełnij notatkę dotyczącą charakterystyki jednej z cech demograficznych województwa mazowieckiego. Podkreśl właściwe uzupełnienia wybrane spośród podanych w nawiasach.

Ze względu na płeć wśród ponad (8 mln / 5 mln) ludności żyjącej na Mazowszu przeważają (kobiety / mężczyźni). W 2016 r. ich odsetek w ogóle ludności kształtował się na poziomie 52,2%. Podstawową miarą opisującą proporcje płci jest (współczynnik feminizacji / parytet płci), który informuje o liczbie kobiet przypadających na 100 mężczyzn. W 2016 roku dla województwa mazowieckiego wyniósł on (89 / 109).

Zadanie 9. (0–3)

Przyporządkuj niżej wymienione zakłady przemysłowe do okresu historycznego, w którym powstały. Wpisz do odpowiednich rubryk tabeli właściwe cyfry.

1. *Petrochemia Płocka SA*
2. *Fabryka czekolady E. Wedel*
3. *Państwowa Wytwórnia Prochu i Materiałów Kruszących „Pionki”*
4. *Włókiennicze Zakłady Żyrardowskie*
5. *Zakłady Mechaniczne „Ursus”*
6. *Polskie Zakłady Lotnicze Warszawa*
7. *Browar Haberbusch i Schiele w Warszawie*
8. *Elektrownia Kozienice*
9. *Huta „Warszawa”*

A.	Okres przed I wojną światową (do 1914 r.)	
B.	Okres międzywojenny (1918 – 1939 r.)	
C.	Okres po II wojnie światowej (po 1945 r.)	

Zadanie 10. (0–3)

Uzupełnij zdania. Zaznacz właściwe odpowiedzi.

W 2016 r. spośród 500 największych firm w Polsce – aż A / B było zarejestrowanych w Warszawie. Łącznie C / D firm z listy 500 zarejestrowano na Mazowszu, co stanowi E / F wszystkich podmiotów.

A. 172	C. 309	E. 60%
B. 267	D. 202	F. 40%

Zadanie 11. (0–2)

W województwie mazowieckim do 1 stycznia 2019 r. funkcjonowały trzy lotniska. Aktualnie pasażerów obsługują dwa lotniska pasażerskie. W trakcie projektowania i budowy są dwa kolejne.

Wykonaj poniższe polecenia. Wykorzystaj podane niżej nazwy.

Port Lotniczy Warszawa-Płock, Centralny Port Komunikacyjny, Lotnisko Chopina w Warszawie, Port Lotniczy Warszawa-Radom, Port Lotniczy Warszawa-Pruszków, Port Lotniczy Warszawa-Modlin

11.1. Wpisz dwie nazwy aktualnie działających lotnisk.

--	--

11.2. Wpisz dwie nazwy lotnisk, które są w trakcie projektowania i budowy.

--	--

Zadanie 12. (0–2)

Uzupełnij notatkę dotyczącą infrastruktury transportowej województwa mazowieckiego. Podkreśl właściwe uzupełnienia wybrane spośród podanych w nawiasach.

W latach 2014-2020 największe finansowanie z UE zostało pozyskane przez miasto stołeczne Warszawę na budowę II linii metra. Kwota dofinansowania sięgnęła prawie (1,8 mld / 3,8 mld) złotych co stanowiło ponad (55% / 35%) całości inwestycji.

Zadanie 13. (0-3)

Rozwiń skróty związane z transportem publicznym funkcjonującym na terenie województwa mazowieckiego.

WKD.....
KM
SKM

Zadanie 14. (0–4)

W których miastach województwa mazowieckiego funkcjonuje urząd prezydenta miasta? Podkreśl cztery nazwy spośród podanych.

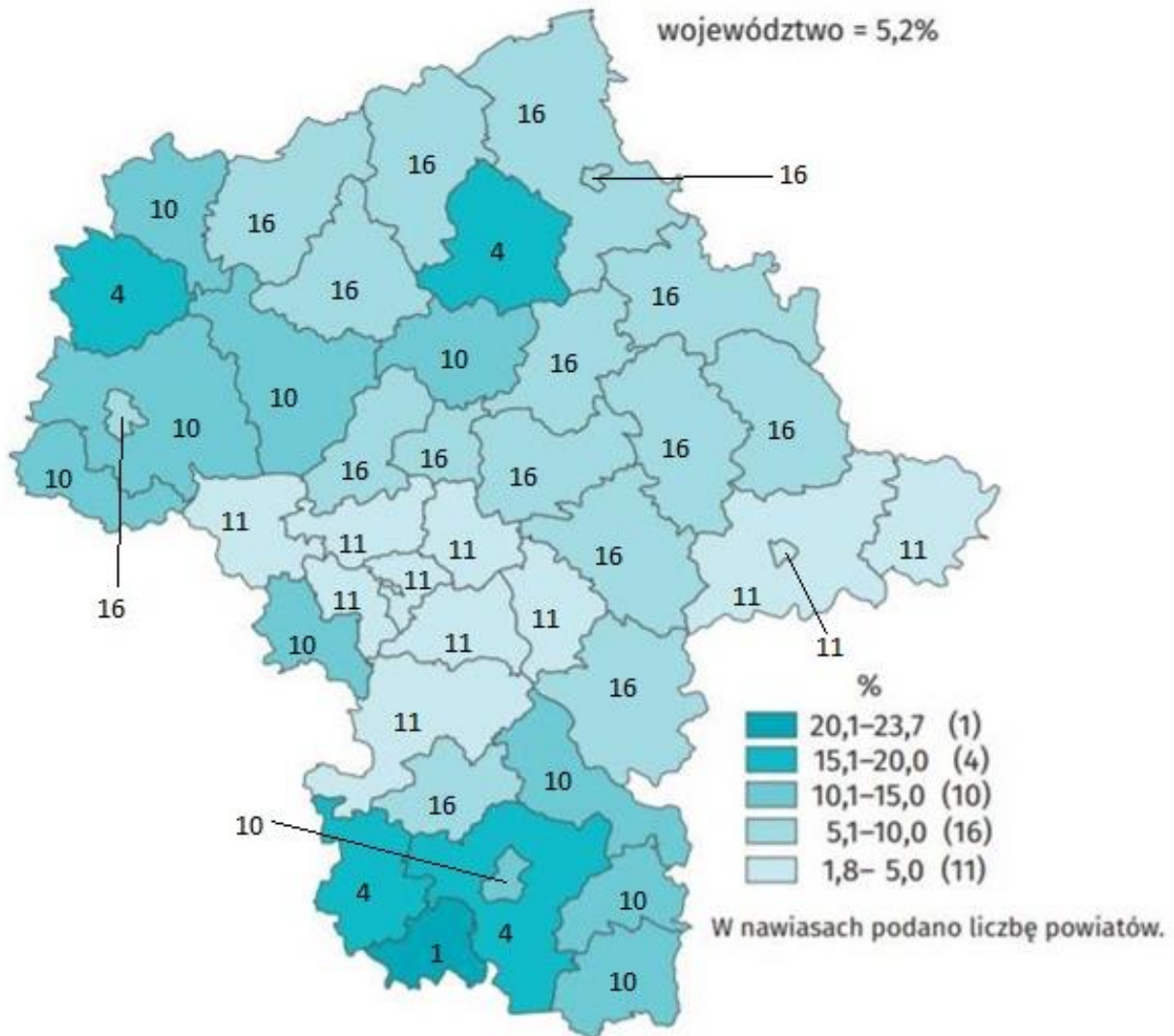
Legionowo, Gostynin, Przasnysz, Otwock, Pruszków, Radzymin, Żyrardów, Koźienice.

Mapa do zadań 15. i 16.

Zadanie 15. (0–2)

Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2020 r. w województwie mazowieckim

Na podstawie źródeł (mapy na s. 7 i s. 8), wpisz w luki właściwe uzupełnienia (nazwę powiatu – 15.1. oraz dane w procentach – 15.2.), które są dokończeniem zdań.

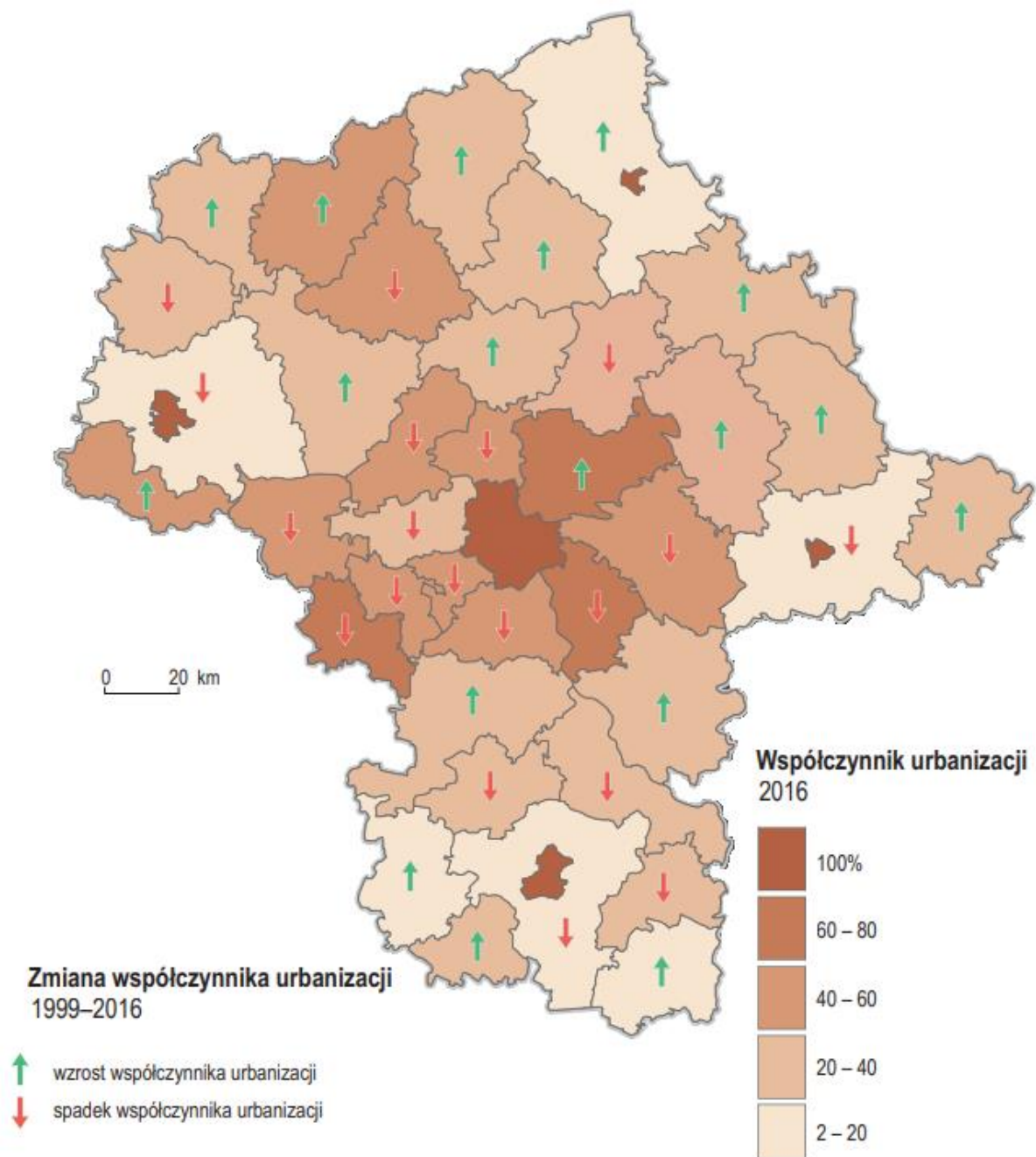
Uwaga: Liczby w nawiasach w legendzie odpowiadają liczbom na mapie.

15.1. Najwyższe bezrobocie zarejestrowano w powiecie

15.2. Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2020 r. w powiecie węgrowskim mieści się w przedziale.....

Zadanie 16. (0–1)

Zmiana współczynnika urbanizacji w latach 1999–2016 w województwie mazowieckim

Na podstawie źródeł (mapy na s. 7 i s. 9), zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Wzrost współczynnika urbanizacji wystąpił w powiatach

- A. gostyńskiego, wyszkowskiego, ciechanowskiego.
- B. łosickiego, grójeckiego, ostrowskiego.
- C. zwoleńskiego, lipskiego, sierpeckiego.
- D. legionowskiego, pułtuskiego, przysuskiego.

Zadanie 17. (0–4)

Wpisz do tabeli właściwe tytuły oraz nazwy miejsc, w których kręcono prezentowane sceny filmów nagrywanych na Mazowszu. Wykorzystaj właściwe nazwy spośród podanych.

- *Rejs, Wiedźmin, Ranczo, Pan Tadeusz, Alternatywy 4*
- *Kampinoski Park Narodowy, Zamek w Czersku, Pultusk, Przasnysz, Jeruzal*

1.

2.

3.

4.

	Tytuł filmu	Miejsce
1)		
2)		
3)		
4)		

Zadanie 18. (0–3)

Wykonaj polecenia związane z polskim filmem.

18.1. Jaki często filmowany obiekt znajduje się na prezentowanej fotografii? Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Ratusz w Pułtusk
- B. Pałac w Jabłonie
- C. Ratusz w Siedlcach
- D. Pałac Krasińskich w Opinogórze

18.2. Napisz dwa tytuły filmów lub seriali, do których kręcono sceny w powyższym obiekcie.

- 1)
- 2)

Źródła ikonografii i danych wykorzystanych w zadaniach:

- Mazowsze wczoraj i dziś https://konkursy.mscdn.pl/images/konkursy2022/wom/publikacje/mazowsze_wczoraj_dzis_jutro.pdf Zad. 1 s. 31, s. 34, s. 40, Zad. 2 (zdj. Witia – Wikimedia Commons), Zad. 3 (zdj. Wikipedia), Zad. 5 s. 24, Zad. 6 s.86-112, Zad. 7 s. 107, Zad. 9 s. 103-104, Zad. 13 s. 122-124, Zad. 14 s. 134
- Mazowsze – ekonomia i gospodarka https://konkursy.mscdn.pl/images/konkursy2022/wom/publikacje/mazowsze_ekonomia_i_gospodarka.pdf Zad. 8 s. 29-30, Zad. 10, s. 61, Zad. 11 s.120-121, Zad. 12 s. 125-126, Zad. 16 s. 22
- Portal Historia: Poszukaj https://www.historiaposzukaj.pl/wiedza/osoby,1022,osoba_bogumil_jastrzebowski.html - Zad. 4
- <https://www.portalsamorzadowy.pl/praca/bezrobocie-wynagrodzenia-mieszkania-na-mazowszu-warszawa-a-reszta-powiatow,330901.html> Zad. 15
- Mazowsze na filmowo <http://www.mazowszenafilmo.pl/> Zad. 17, Zad. 18 (zdj. Alina Zienowicz – Wikimedia Commons)